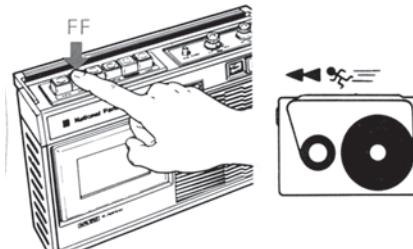
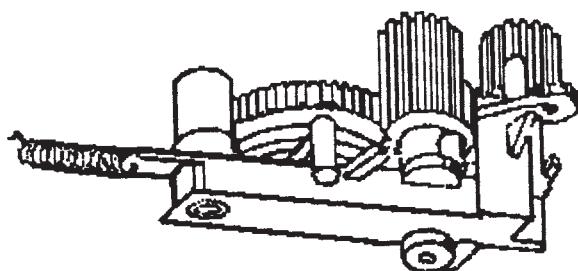

پاسخ:
.....
.....

شکل ۳-۳۹—کلید فشاری جلوبر سریع

پاسخ:
.....
.....

شکل ۳-۴۰—چرخ دنده‌ی F.F.

پاسخ:
.....
.....

پاسخ:
.....
.....

پاسخ:
.....
.....

سؤال: جهت حرکت قرقه‌ی مخزن و قرقه‌ی جمع کن نوار را یادداشت کنید.

- کلید Play را به حالت اولیه برگردانید.
- نوار کاست را از محفظه‌ی نوار دستگاه خارج کنید.
- کلید فشاری جلوبر سریع (F.F) را فشار دهید (شکل ۳-۳۹).

- جهت حرکت قرقه‌ها را مشاهده و یادداشت کنید.

سؤال: نحوه‌ی درگیرشدن چرخ دنده‌ها با محور موتور و قرقه و دک‌ها را در زمان فشرده‌بودن کلید فشاری جلوبر سریع (F.F) مختصرآ شرح دهید (شکل ۳-۴۰).

پاسخ:
.....
.....

- کلید فشار جلوبر سریع (F.F) را به حالت اولیه برگردانید.
- نوار کاست ضبط شده (یا خام) را داخل محفظه‌ی نوار قرار دهید.

- مجدداً کلید فشاری جلوبر سریع (F.F) را فشار دهید.

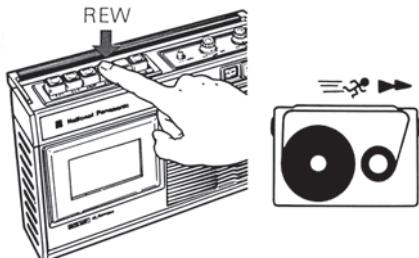
سؤال: جهت حرکت چرخ دنده‌ی F.F و قرقه‌ی تغذیه‌کننده و قرقه‌ی جمع کننده را یادداشت کنید.

سؤال: سرعت حرکت قرقه‌ها در زمان فشرده‌بودن کلید فشاری جلوبر سریع (F.F)، نسبت به وضعیت فشرده‌بودن کلید فشاری Play در آزمایش قبل چگونه است؟ شرح دهید.

سؤال: سرعت حرکت نوار در انتهای جلورفتن نوار، نسبت به سرعت حرکت نوار، در ابتدای جلورفتن نوار، چگونه است؟ دلیل آن را بنویسید.

سؤال: سرعت در این وضعیت با چه سیستمی کنترل می‌شود؟

- کلید فشاری جلوبر سریع (F.F) را به حالت اولیه برگردانید.
- نوار کاست را از محفظه نوار دستگاه خارج کنید.

شکل ۳-۴۱— کلید فشاری برگشت سریع

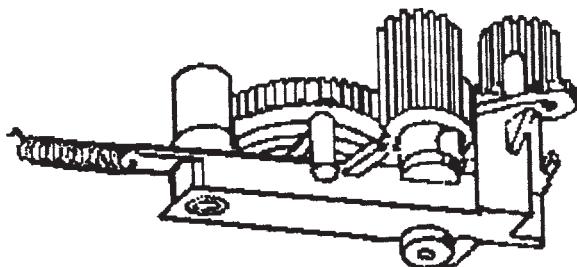
پاسخ:
.....

- کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) را فشار دهید (شکل ۳-۴۱).

سؤال: جهت حرکت قرقه‌ها را مشاهده و یادداشت کنید.

سؤال: نحوه درگیرشدن چرخ‌نده‌ها با محور موتور و قرقه و دوک‌ها را در زمان فشرده‌بودن کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) مختصراً شرح دهید.

شکل ۳-۴۲— درگیری برخی از چرخ‌نده‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۳-۴۲— چرخ‌نده‌های هرزگرد و برگشت سریع

- کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) را به حالت اولیه برگردانید.

● نوار کاست ضبط شده (یا خام) را داخل محفظه نوار قرار دهید.

● مجدداً کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) را فشار دهید.

سؤال: جهت حرکت قرقه‌ی تغذیه‌کننده و قرقه‌ی جمع‌کننده را یادداشت کنید.

سؤال: سرعت حرکت قرقه‌ها در زمان فشرده‌بودن کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) نسبت به وضعیت فشرده‌بودن کلید فشاری Play در آزمایش مرحله ۲ چگونه است؟

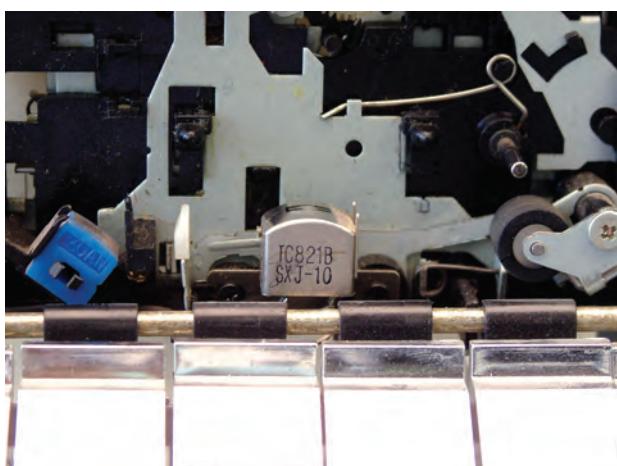
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

شکل ۳-۴۳— فشردن همزمان کلیدهای فشاری پخش (Play) و ضبط (Record)

.....
.....
.....
.....
.....

شکل ۳-۴۴— هنگام فشردن کلید Pause، پینچ رولر از کاپستان جدا می شود.

سؤال: سرعت حرکت نوار در انتهای عقب‌رفتن نوار
نسبت به سرعت حرکت نوار در ابتدای عقب‌رفتن نوار چگونه
است؟ دلیل آن را بنویسید.

سؤال: سرعت در این وضعیت با چه سیستمی کنترل
می شود؟

- کلید فشاری برگشت سریع (F.REW) را به حالت اولیه
برگردانید.
- نوار را از محفظه‌ی نوار خارج کنید.

کلید Record وظیفه‌ی ضبط سیگنال (صدا) را به عهده
دارد، لذا باید کلیدی اعمالی که از نظر انتقال نیرو به هنگام پخش
صدا لازم است، اتفاق یافتد. درواقع هنگامی که کلید Record
فعال شود، به وسیله‌ی یک پایه یا اهرم، کلید Play را نیز فشرده
می‌کند. این عمل در مکانیزم‌های جدیدتر منظور شده است و در
مکانیزم‌های قدیمی‌تر هر دو کلید Play و Record باید فشرده
شود (شکل ۳-۴۳).

- در محفظه‌ی نوار دستگاه را باز کنید.
- کلید Record را فعال کنید.

سؤال: تغییرات مکانیکی که بازدن این کلید ایجاد می‌شود
چیست؟ آن‌ها را یادداشت کنید.

کلید مکث Pause در حال استفاده از کلید ضبط و پخش
استفاده می‌شود. این کلید، غلتک فشاری (پینچ رولر) را از
کاپستان جدا می‌کند (شکل ۳-۴۴) و باعث توقف عملیات
می‌شود.

- در محفظه‌ی نوار دستگاه را باز کنید.
- کلید Play را فشار دهید.
- در حین فعال بودن کلید Play، کلید فشاری Pause را
فشار دهید.

..... پاسخ:

.....

.....

..... پاسخ:

.....

.....

لازم به ذکر است که بهوسیله‌ی یک اهرم حالت کلیدهای دیگر مانند Play یا F.F و F.Rew در جایگاهش ثابت می‌شود. یعنی کلیدها به صورت فشرده باقی می‌مانند. با فشاردادن کلید Stop، اهرم نگهدارنده جابه‌جا می‌شود و بهوسیله‌ی یک نیروی فنری، کلید فشرده شده به جایگاه قبلی بر می‌گردد.

..... مشاهدات:

.....

.....

..... مشاهدات:

.....

.....

..... پاسخ:

.....

.....

سؤال: چه تغییراتی را مشاهده می‌کنید؟ بنویسید.

- کلید Pause را غیرفعال کنید و کلید Play را نیز به حالت اول برگردانید.

● یک نوار کاست داخل دستگاه ضبط قرار دهید.

● کلید Play را فشار دهید.

● کلید Pause را نیز فعال کنید.

سؤال: چه تغییراتی را مشاهده می‌کنید؟ بنویسید.

در صورت فعال شدن کلید STOP اعمال کلیدهای دیگر مانند Play ، F.F و F.Rew خاتمه می‌باید.

این کلیدها در تمام دستگاه‌های ضبط صوت یکسان است و در سیستم‌های جدید صوتی هم از طریق کنترل از راه دور می‌توان این کلیدها را انتخاب کرد.

● کلید Play ضبط صوت را فشار دهید.

● کلید Stop را فشار دهید.

یادآوری: مشاهدات خود را یادداشت کنید.

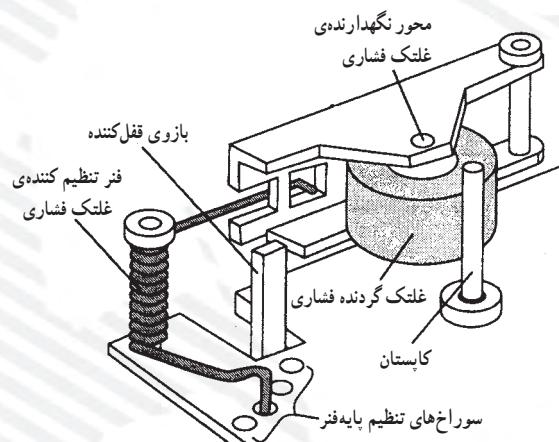
● بهتر ترتیب، هر یک از کلیدهای F.REW و Record را فشار دهید و بعد از فشردن هر کلید، کلید فشاری Stop را فشار دهید.

یادآوری: مشاهدات خود را در هر حالت بنویسید.

سؤال: آیا کلید STOP در همه‌ی حالات، کاری یکسان انجام می‌دهد؟ بنویسید.

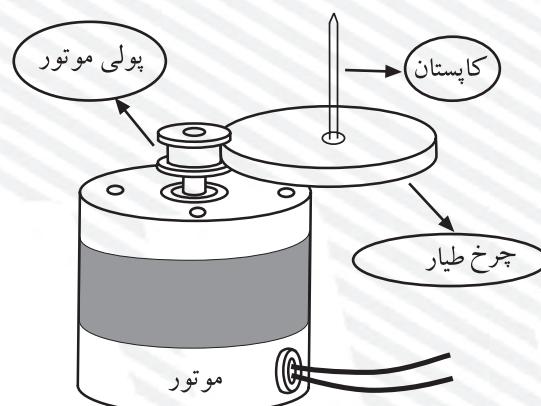
آزمون پایانی (۳)

- ۱- سرعت حرکت معمولی نوار در دستگاه ضبط صوت خانگی حدوداً چند سانتی متر بر ثانیه است؟
 الف - ۵/۵ ب - ۴/۷۵ ج - ۹
- ۲- با توجه به شکل ۳-۴۵ نیروی کششی نوار به چه صورت تنظیم می شود؟

شکل ۳-۴۵

- ۳- سرعت گردش کاپستان چگونه ثابت می شود؟
 ۴- شکل ۳-۴۶ کدام سیستم محرک نوار را نشان می دهد؟

شکل ۳-۴۶

- ۵- معایب سیستم گردش نوار با تسمه را بنویسید.
 ۶- کلید Pause چه کاربردی دارد؟

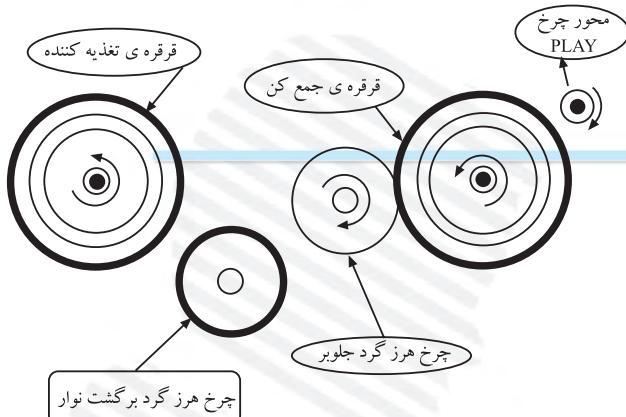
۷- شکل ۳-۴۷ عملکرد کدام کلید فشاری را نشان می‌دهد؟

الف - پخش (Play)

ب - ضبط (Record)

ج - جلوبر سریع نوار (F.F)

د - برگشت سریع نوار (F.Rew)

شکل ۳-۴۷

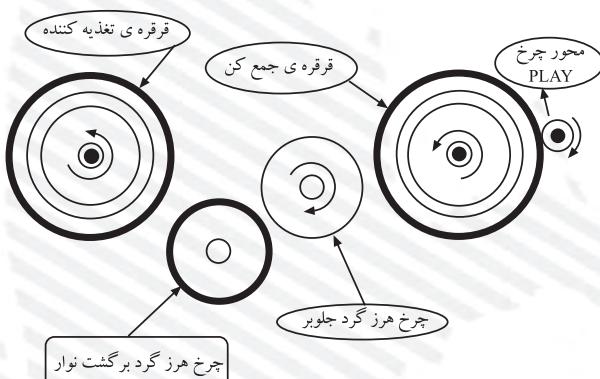
۸- شکل ۳-۴۸ نمایش حرکت نوار در کدام حالت است؟

الف - جلوبر سریع نوار

ب - پخش

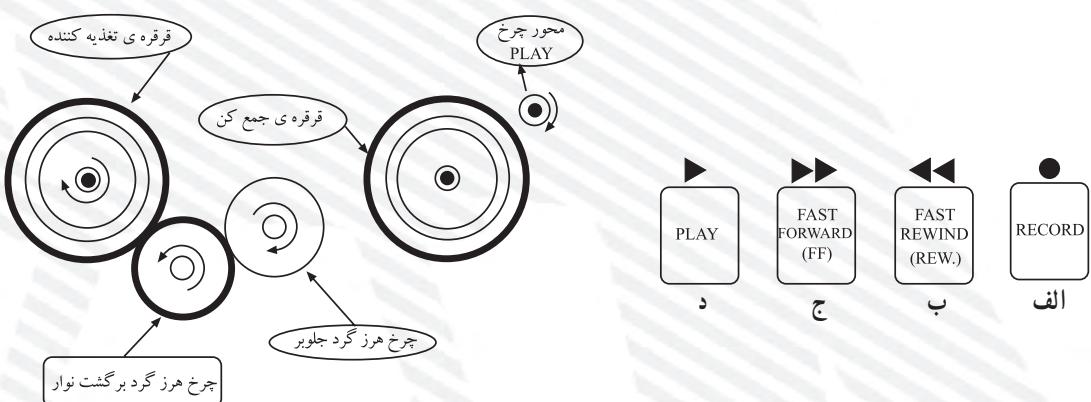
ج - برگشت سریع نوار

د - مکث (توقف موقت)

شکل ۳-۴۸

۹- با کدام کلید فشاری حرکت نوار شکل ۳-۴۹ صورت می‌گیرد؟

شکل ۳-۴۹

آزمون عملی

در آزمون عملی، پرسش‌هایی در مورد قطعات روی دیک (سیستم انتقال نوار)، از روی شاسی پرسیده شود.

فصل چهارم

توانایی عیب‌یابی و تعمیر دستگاه‌های صوتی (رادیو – ضبط، پخش صوت، گرام و آمپلی‌فایر)

هدف کلی

بررسی عملکرد برخی از سیستم‌های صوتی، عیب‌یابی و تعمیر

هدف‌های رفتاری: انتظار دارد پس از آموزش این فصل فراگیر بتواند:

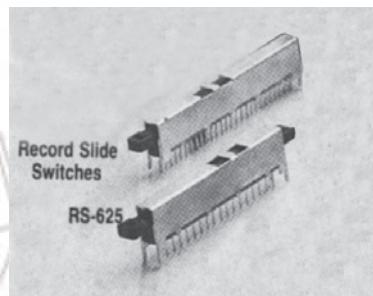
- ۱- طبقات اصلی دستگاه ترکیبی «رادیو – ضبط و پخش صوت» را نام ببرد.
- ۲- بلوک دیاگرام دستگاه ترکیبی «رادیو – ضبط» را رسم کند.
- ۳- کار هر بلوک «رادیو – ضبط» را شرح دهد.
- ۴- کلید «رادیو – ضبط» را در دستگاه ترکیبی رادیو – ضبط مشخص کند و وظیفه‌ی آن را شرح دهد.
- ۵- کلید ضبط (Record) را از سایر کلیدها تمیز دهد و طرز عملکرد آن را تشریح کند.
- ۶- عملکرد یک دستگاه ترکیبی رادیو – ضبط را در حالت‌های مختلف شرح دهد.
- ۷- بلوک دیاگرام حالت‌های مختلف کار دستگاه «رادیو – ضبط» را رسم کند.
- ۸- نحوه‌ی ورود و خروج سیگنال صوتی را در دستگاه «رادیو – ضبط» شرح دهد.
- ۹- موارد کاربرد آی‌سی‌های تقویت‌کننده‌های صوتی را شرح دهد.
- ۱۰- نقشه‌ی یک تقویت‌کننده‌ی صوتی (مونو) با آی‌سی را تجزیه و تحلیل کند.
- ۱۱- نقشه‌ی یک پخش صوت اتومبیل را، که تقویت‌کننده‌ی نهایی آن آی‌سی STK است، تجزیه و تحلیل کند.
- ۱۲- دستگاه رادیو – ضبط و پخش را در وضعیت رادیو و ضبط راه‌اندازی کند.
- ۱۳- سیگنال صوتی را به روش‌های مختلف ضبط کند.

ساعت آموزش		
جمع	عملی	نظری
۲۶	۲۰	۶

پیشآزمون (۴)

۱- در یک دستگاه ترکیبی «رادیو - ضبط و پخش» کدام طبقات مشترک است؟

- الف - منبع تغذیه - اسیلاتور محلی
- ب - تقویت کننده صوتی - بلندگو
- ج - آشکارساز - تقویت کننده نهایی - بلندگو
- د - منبع تغذیه - اسیلاتور بایاس - بلندگو
- ۲- شکل زیر کدام کلید را نمایش می‌دهد؟

ب - کلید رکورد (ضبط)

الف - کلید on/off

د - کلید تعویض باند

ج - کلید «رادیو - ضبط»

۳- یک دستگاه ترکیبی «رادیو - ضبط و پخش» علاوه بر وضعیت پخش صدای رادیو و نوار کاست می‌تواند دارای کدام یک از حالت‌های زیر باشد؟

الف - ضبط صدای رادیو

ب - ضبط صدا از طریق میکروفون داخلی و خارجی

ج - ضبط صدای یک سیستم صوتی و تصویری توسط خط ورودی و خروجی صوت ($\frac{\text{Audio in}}{\text{Audio out}}$)

د - هر سه مورد

۴- آی‌سی تقویت کننده صوتی STK در کدام دستگاه‌ها کاربرد دارد؟

الف - رادیو پخش اتومبیل حرفه‌ای

ب - واکمن

ج - آمپلی‌فایرها صوتی قدرت کم

د - CD من

(الف)

(ب)

شکل ۱-۴- دستگاه رادیو - ضبط و ضبط صوت خبرنگار

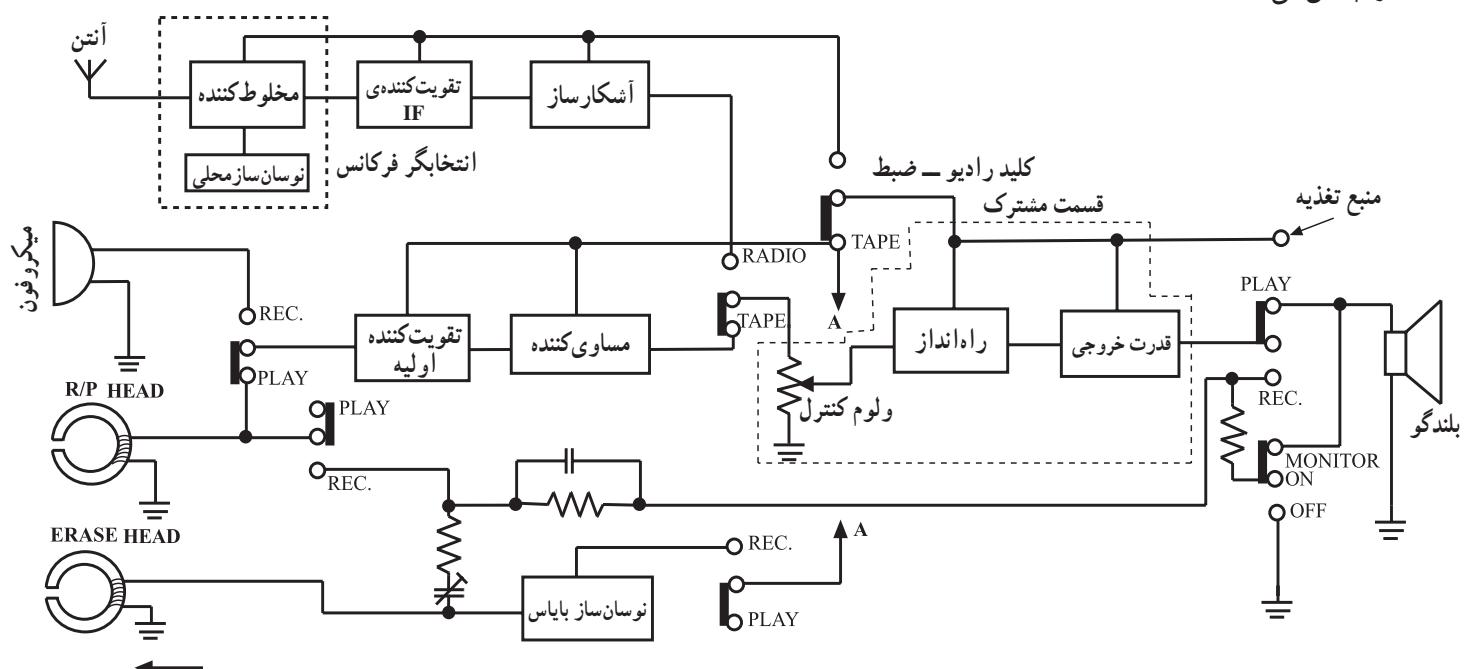
۱-۴- یادآوری سیستم ترکیبی «رادیو - ضبط و پخش» صوت

امروزه دستگاه‌های ترکیبی رادیو - ضبط و پخش صوت در جامعه کاربرد فراوان دارند. شنیدن اخبار و گزارش‌های ورزشی از رادیو، ضبط مصاحبه‌ی یک خبرنگار، ضبط سخنرانی افراد در همایش‌ها و گردهمایی‌ها و استفاده از نوارهای کمک‌آموزشی کتاب‌های درسی از مواردی است که می‌توان ذکر کرد. شکل ۱-۴-۱ دو نمونه دستگاه ترکیبی رادیو - ضبط را نشان می‌دهد.

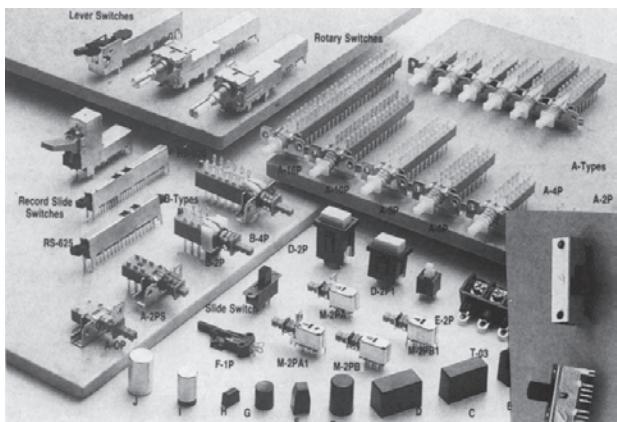
در شکل ۱-۴-۲ بلوک دیاگرام یک دستگاه رادیو - ضبط را مشاهده می‌کنید. همان‌طور که از شکل پیداست، این دستگاه دارای دو قسمت کاملاً مجزا شامل مدار رادیو و مدار «ضبط و پخش» صوت است.

همچنین یک بخش مشترک بین رادیو - ضبط و پخش صوت نیز وجود دارد. این بخش شامل طبقات تقویت‌کننده‌ی صوت و بلندگو است.

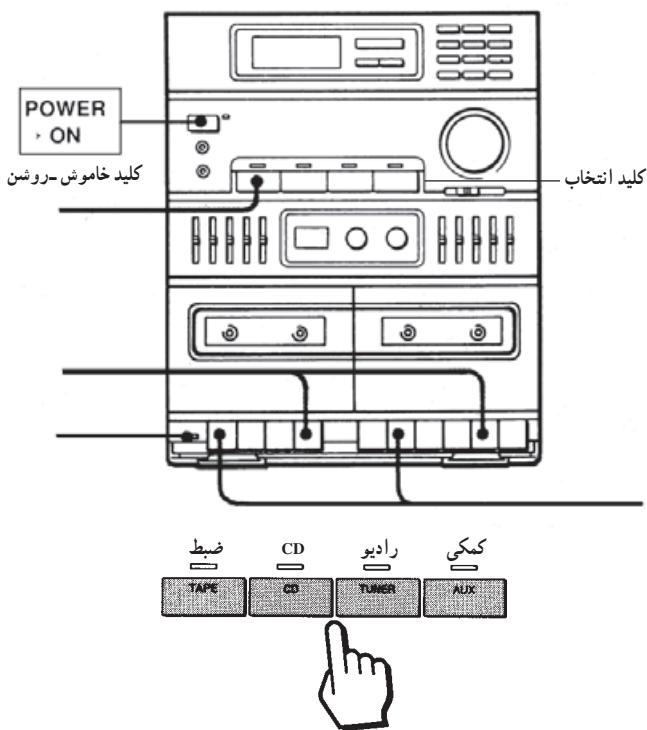
انتخاب وضعیت کار دستگاه در حالت رادیو یا ضبط با کلید «رادیو ضبط» انجام می‌شود (شکل ۱-۴-۲). کلید K کلید تغییر حالت رادیو و ضبط است که با توجه به بلوک دیاگرام، دستگاه در وضعیت ضبط و پخش قرار دارد و سیگنال صوتی را پخش می‌کند.

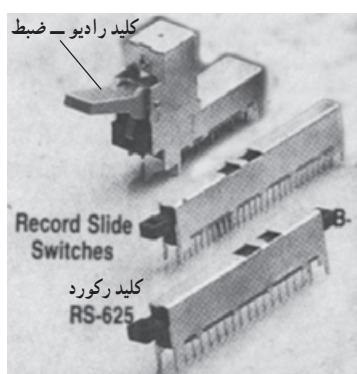
شکل ۱-۴-۲- بلوک دیاگرام یک دستگاه ترکیبی رادیو - ضبط و پخش

شکل ۴-۳ - علامت اختصاری چند نمونه کلید رادیو - ضبط

شکل ۴-۴ - یک نمونه دستگاه ترکیبی صوتی

شکل ۴-۵ - کلید رکورد

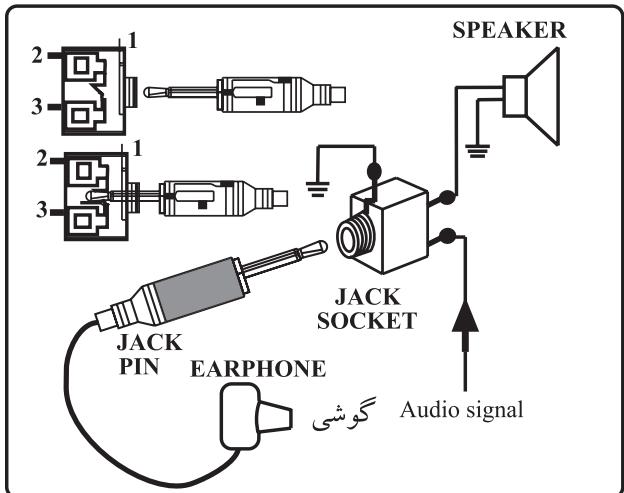
۴-۲- تشریح قطعات اصلی و بلوک دیاگرام دستگاه پخش صوت

۱-۲-۴- کلید رادیو - ضبط: وظیفه‌ی این کلید انتخاب حالت رادیو یا «ضبط - پخش» دستگاه است. نوع کلید و طرز قرارگرفتن آن بر روی دستگاه با توجه به شکل و فرم قاب دستگاه «رادیو - ضبط» فرق می‌کند. در شکل ۴-۳ تصویر ظاهری چند نمونه کلید رادیو - ضبط را ملاحظه می‌کنید. نحوه‌ی قرارگرفتن کلید «رادیو - ضبط» متناسب با پیشرفته شدن سیستم‌های صوتی تغییر می‌کند. در شکل ۴-۴ یک نمونه از دستگاه ترکیبی صوتی را مشاهده می‌کنید. در دستگاه‌های پیشرفته با تغییر وضعیت کلید «رادیو - ضبط» وضعیت کار دستگاه بر روی صفحه‌ی نمایشگر مشخص می‌شود. این وضعیت با عبارت‌های TAPE یعنی ضبط یا TUNER یعنی رادیو مشخص می‌شود.

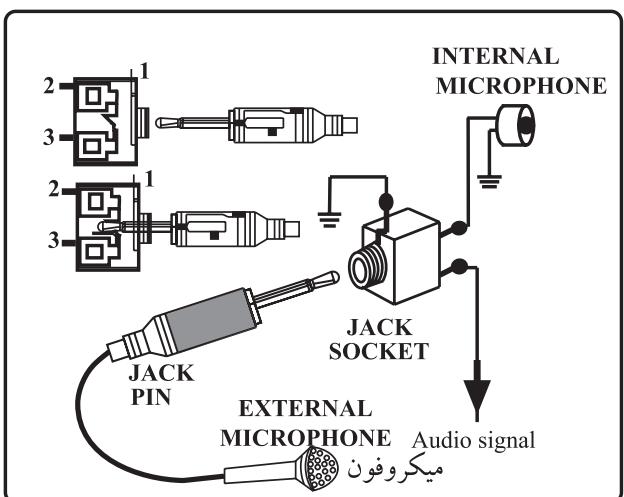
وظیفه‌ی کلید رادیو - ضبط، انتخاب حالت رادیو یا «ضبط - پخش» دستگاه است. این وضعیت با عبارت‌های TAPE یعنی ضبط یا TUNER یعنی رادیو مشخص می‌شود.

۲-۴-۲- کلید ضبط - پخش: این کلید (Record) معروف به کلید رکورد یا ضبط است. کلید رکورد یک اهرم دارد که به صورت کشویی تغییر مکان می‌دهد و کن tactها را قطع و وصل می‌کند.

در شکل ۴-۵ شکل ظاهری این کلید نشان داده شده است. کلید ضبط به گونه‌ای روی برد مدار الکترونیکی دستگاه نصب می‌شود که اهرم آن در زیر کلید Record قرار گیرد. بدین ترتیب با فشار دادن کلید رکورد، اهرم آن جایه‌جا می‌شود و کن tactهای آن را تغییر می‌دهد. با تغییر کن tactهای، مدار در حالت ضبط سیگнал قرار می‌گیرد.

۴-۳-۲-۳ ضبط سیگنال صوتی از طریق یک سیستم صوتی یا تصویری: برای تکثیر یک نوار صوتی یا سیگنال صوتی مربوطه به یک سیستم تصویری، می‌توان از جک میکروفون (MIC)، جک ورودی (Aux) و یا خط صوتی ورودی (Audio in) دستگاه ضبط استفاده کرد. سیگنال صوتی خروجی یک سیستم صوتی یا تصویری از جک گوشی EAR و یا خط صوتی خروجی (Audio out) قابل دریافت است (شکل ۴-۶). جک میکروفون دستگاه روی قاب جلویی و یا پشت دستگاه قرار دارد و جک ورودی معمولاً در پشت دستگاه ضبط نصب می‌شود.

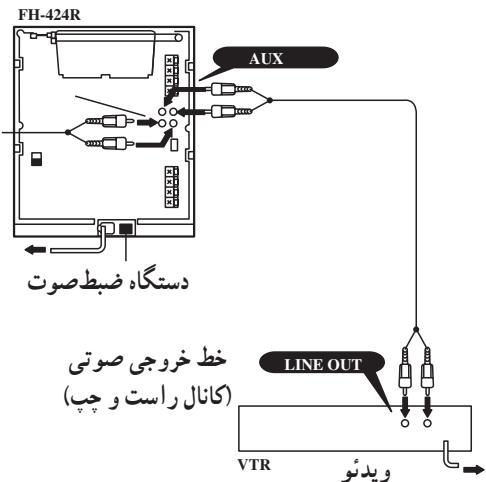
برای تکثیر یک نوار صوتی یا سیگنال صوتی مربوطه به یک سیستم تصویری، می‌توان از جک میکروفون (MIC)، جک ورودی (Aux) و یا خط صوتی ورودی (Audio in) دستگاه ضبط استفاده کرد.

شکل ۴-۶-۴- فیش‌های گوشی، میکروفون و خط صوتی و تصویری

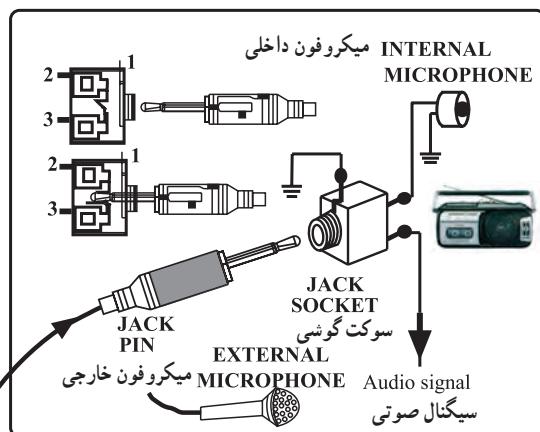
سیستم‌های صوتی و تصویری جدید اغلب دارای جک‌های ورودی و خروجی صوتی یا تصویری هستند که به راحتی می‌توانیم از طریق این جک‌ها به سیگنال اصلی صوت یا تصویر دسترسی پیدا کنیم.

سیگنال صوتی خروجی یک سیستم صوتی یا تصویری از جک گوشی EAR و یا خط صوتی خروجی (Audio in) قابل دریافت است.

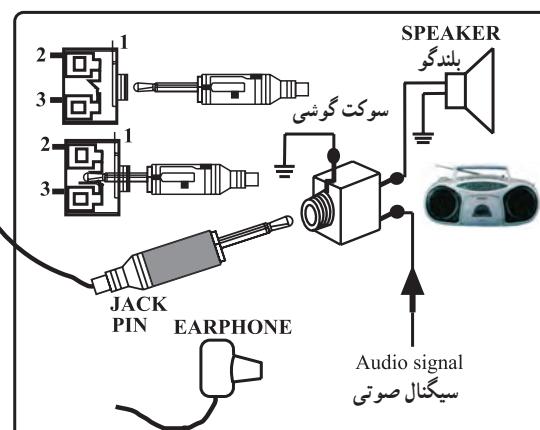

شکل ۷-۴- نحوه‌ی اتصال دستگاه ویدئو به سیستم صوتی برای ضبط صدا

در شکل ۷-۴ و ۷-۸ نحوه‌ی اتصال دستگاه ضبط صوت به سیستم صوتی و تصویری شان داده شده است. در شکل ۷-۷ چگونگی اتصال ویدئو به ضبط صوت و در شکل ۷-۸ نحوه‌ی اتصال دستگاه به دستگاه را برای ضبط صدا از روی یک نوار ضبط شده بر روی نوار خام مشاهده می‌کنید. از این روش در دستگاه‌های ضبط صوت با کاست دوتایی (دوبل) استفاده می‌شود در روش اخیر به منظور کاهش زمان ضبط، سرعت ضبط کردن را بالا می‌برند.

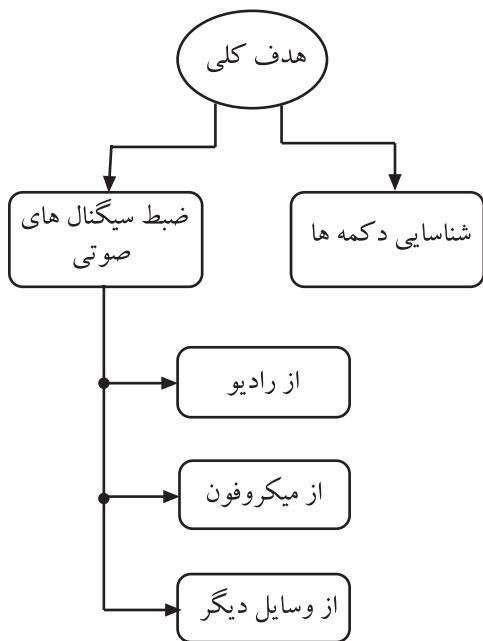
الف - دستگاه ضبط صوت که در وضعیت ضبط سیگنال صوتی است.

ب - دستگاه ضبط صوت که در وضعیت پخش سیگنال صوتی قرار دارد.

شکل ۷-۴- اتصال دستگاه به دستگاه برای ضبط سیگنال صوتی یک نوار بر روی نوار خام

زمان اجرا: ۸ ساعت

شکل ۹-۴- روشهای ضبط سیگنال صوتی

۳-۴- کار عملی شماره ۱

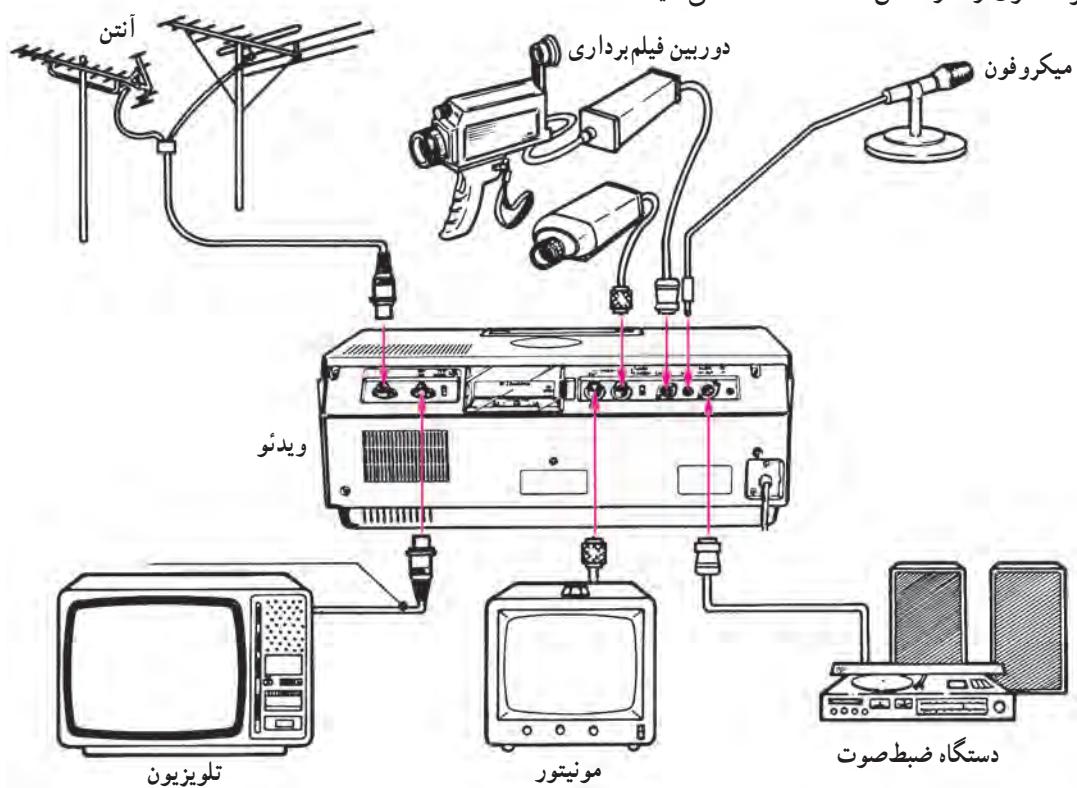
۱-۴- هدف کلی: راه اندازی و شناسایی کنترل های دستگاه ضبط و پخش صوت و ضبط سیگنال صوتی با روش های مختلف (شکل ۹-۹).

۲- خلاصه کار عملی: در این آزمایش دستگاه ترکیبی رادیو، ضبط و پخش صوت را در وضعیت های رادیو یا پخش صوت قرار می دهیم، خروجی های دستگاه را شناسایی می کنیم و در نهایت با استفاده از روش های مختلف، به ضبط سیگنال صوتی می پردازیم.

۳-۴- ابزار و تجهیزات و مواد مصرفی مورد نیاز

- دستگاه رادیو - ضبط پخش یک دستگاه
- دستگاه صوتی با تصویری دیگر یک دستگاه
- میکروفون یک عدد
- نوار کاست پرشده و خام از هر کدام یک عدد
- ویدئو یک دستگاه
- نوار ویدئویی پرشده یک عدد
- فیش رابط
- فیش سونی

Auxiliary تجهیزات فوق را در شکل ۱۰-۴ مشاهده می کنید.

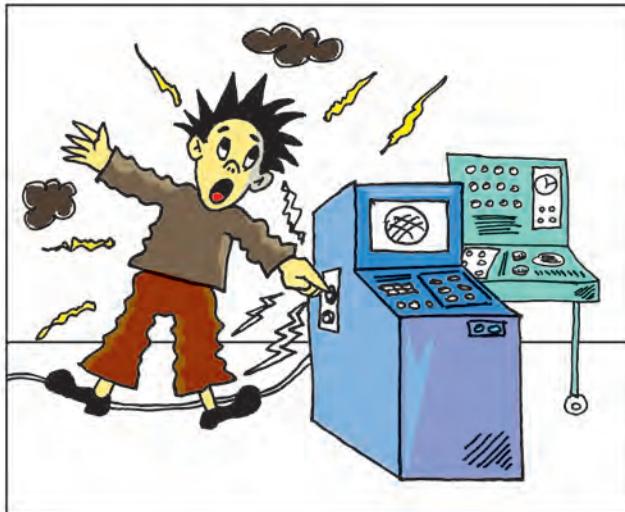

شکل ۱۰-۴- تجهیزات مورد نیاز کار عملی

شکل ۴-۱۱

▲ ۴-۳-۴ دستورات ایمنی و حفاظتی هنگام کار در محیط آزمایشگاه نظم و مقررات را رعایت کنید (شکل ۴-۱۱).

شکل ۴-۱۲ به قسمت‌های الکتریکی دستگاه در حال کار دست نزنید!

▲ از روشن و خاموش کردن دستگاه‌هایی که به عمل کرد آن‌ها آشنا نیستید و ارتباطی به کار شما ندارد جداً خودداری کنید (شکل ۴-۱۲).

شکل ۴-۱۳ میز کار آزمایشگاه الکترونیک

▲ از وسایل و دستگاه‌های اندازه‌گیری حساس و میز کار موجود در آزمایشگاه مراقبت به عمل آورید (شکل ۴-۱۳).

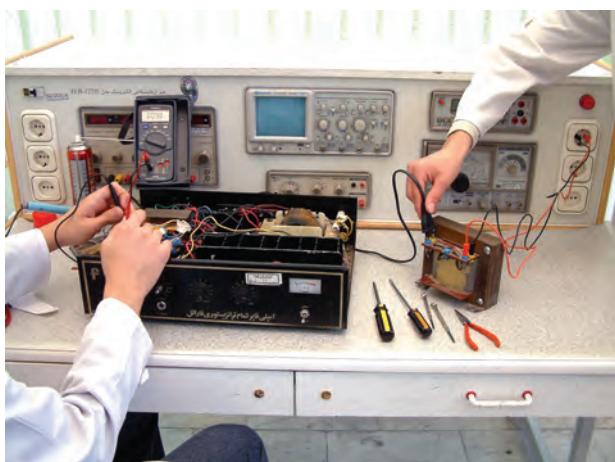
شکل ۴-۱۴- وسایل و ابزار مخصوص تعمیرات الکترونیکی

▲ از وسایل و ابزارهای مخصوص تعمیرات دستگاه‌های الکترونیکی استفاده کنید و از عایق بودن دسته‌های ابزار از قبیل انبردست، دم‌باریک، پیچ گوشتی اطمینان حاصل کنید (شکل ۴-۱۴).

شکل ۴-۱۵

▲ هنگام اندازه‌گیری اهم قطعات و یا بررسی شاسی دستگاه و یا لحیم کاری، دوشاخه‌ی دستگاه ضبط صوت را از پریز برق بیرون بکشید (شکل ۴-۱۵).

شکل ۴-۱۶- امروزه اگر به تعمیر لوازم الکترونیکی می‌پردازید، باید ترانسفورمر ایزوله کننده را مورد استفاده قرار دهید تا دستگاه تعمیری و مورد آزمایش از فاز و نول شهر مستقل شود.

▲ از ترانس ایزوله‌ی ۱:۱ با فیوز مناسب استفاده کنید تا دچار برق‌گرفتگی نشود (شکل ۴-۱۶).